

WIKTORIA KORZENIEWSKA

NATALIA NOSZCZYŃSKA

SŁOWIAŃSKIE MITY I OPOWIEŚCI W KOMIKSIE



Text © copyright by Wiktoria Korzeniewska, 2024
© Copyright for the illustrations by Natalia Noszczyńska, 2024
This edition © copyright by Wydawnictwo „Nasza Księgarnia”, Warszawa 2024

Konsultacja merytoryczna: dr hab. Agnieszka Gołębiowska-Suchorska

• WSTĘP •

Cześć!

Mam na imię Wiktoria i wspólnie z Natalią zabierzemy was w podróż do magicznego świata dawnych Słowian. Słowianie to grupa ludów indoeuropejskich, która zamieszkuje terytoria Europy wschodniej, środkowej i południowej oraz część Azji.

Znacie ten świat. Jestem pewna, że słyszeliście o puszczaniu wianków na wodę, chowaniu sianka pod obrus, malowaniu pisanek, czerwonych kokardkach na dziecięcych wózkach. Z tej książki dowiecie się, jakie jest znaczenie tych zwyczajów oraz skąd pochodzą.

Opowiemy wam również o słowiańskich bogach i demonach. Pewnie kojarzycie, kim są Thor z mitologii nordyckiej albo Zeus z mitologii greckiej, prawda? Ale czy wiecie, kto to Weles, Perun, Mokosz czy Marzanna? Albo jak według dawnych Słowian powstał świat?

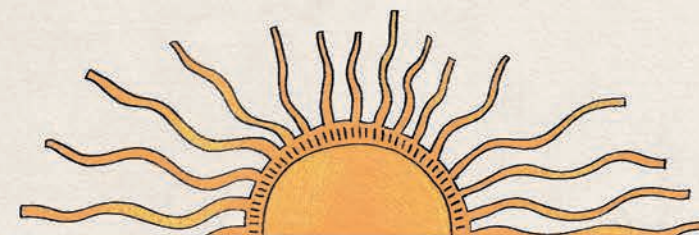
Założę się, że słyszeliście o Babie Jadze. Ale czy domyślacie się, kim była naprawdę i do czego służył jej wielki piec?

Mity są historiami, dzięki którym dawno temu ludzie tłumaczyli sobie otaczający ich świat. Wyjaśniali, jak powstał oraz panujące w nim zasady. Były to opowieści przekazywane ustnie z pokolenia na pokolenie. Dawni Słowianie niestety nie mieli swojego pisma i nie zostały one spisane, więc nie znamy ich pierwotnych wersji. Ale dzięki pracy naukowców poznaliśmy niektóre z tych mitów. Istnieją też takie opowieści, które nadal można usłyszeć.

Sprawa ze słowiańskimi bogami i demonami jest równie skomplikowana. Z powodu braku źródeł wielu rzeczy musimy się domyślać. Ich imiona i funkcje różnią się w zależności od terenu, na którym prowadzono badania.

W tej książce źródła naukowe połączyliśmy z pisarską wyobraźnią i piękną ilustracją. Bo tak naprawdę największy problem z mitami wcale nie polega na tym, że tysiąc lat temu nikt ich nie spisał i nie znamy ich słowo w słowo. Prawdziwy problem pojawia się wtedy, gdy mitów się nie opowiada. One lubią, gdy się o nich pamięta i przekazuje dalej.

Po to właśnie powstał ten komiks – by opowiedzieć wam historie o istotach, które były tak potężne, że miały moc stworzenia człowieka. Oraz o istotach, które zrodziła ludzka wyobraźnia. Wszystkie one istnieją, póki się o nich pamięta.





Ładne. A po co my je robimy, skoro rodzice już poszli ze święconką?

Te jajka nie są do święconki.

Nie? Nie są do jedzenia?



Są, są. Ale też będziemy nimi stwarzać świat.

Co? Co ty opowiadasz?



Mówi się, że na początku nie było nic prócz wielkiego kosmicznego jajka...



Co za dziwny pomysł.

Nie słyszałaś, że świat powstał z jajka?



• MIT O POWSTANIU ŚWIATA •



Toczono je po bokach bydła, by było zdrowe.



Skorupki wrzucano do ziemi, by była żyzna.



Chowano pisanki w domu, by uchronić go przed uderzeniem pioruna.



Myto się wodą po gotowaniu jaj na pisanki, by zachować urodę i zdrowie.



Umieszczano je w ulu, by chroniły pszczoły.





I ciężko ci się oddychało?

Pewnie przyśniła ci się zmora.



Co to zmora?

Taka mała wredota, co zajmuje twoje miejsce.



ZMORA



Demon pod postacią kobiety. ♀

Przychodzi w nocy dusić ludzi.

Zakrada się i siada na piersi śpiącego.

Nie zabija, ale wraca co noc do tej samej osoby.

Osoba odwiedzana przez zmyrę cały czas chodzi zmęczona i pozbawiona sił.

Działaniem zmyry ludzie być może tłumaczyli różne zjawiska, np. doświadczenie paraliżu nocnego.

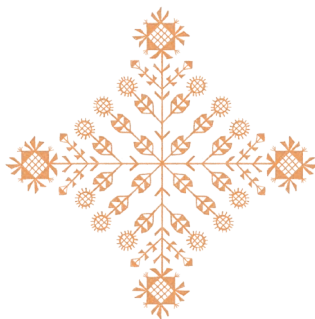
Jeżeli śpiący się obudzi, zmyra natychmiast ucieka.



Wydawnictwo NASZA KSIĘGARNIA Sp. z o.o.
05-075 Warszawa-Wesoła, ul. Apteczna 6
e-mail: naszaksiegarnia@nk.com.pl
tel. 22 643 93 89

Sprzedaż wysyłkowa: tel. 22 641 56 32
e-mail: sklep.wysylkowy@nk.com.pl

www.nk.com.pl



Redaktor prowadząca, redakcja **Katarzyna Lajborek**
Opieka redakcyjna, redakcja **Joanna Kończak**
Korekta **Agnieszka Rychlewicz**
Skład, redakcja techniczna **Joanna Piotrowska**

ISBN 978-83-10-13997-9

PRINTED IN POLAND

Wydawnictwo „Nasza Księgarnia”, Warszawa 2024 r.
Wydanie pierwsze
Druk: Drukarnia LEYKO Sp. z o.o., Kraków